

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Отже, аграрний сектор залишається одним із найстабільніших і найперспективніших напрямів зовнішньої економічної діяльності України. Попри складні умови воєнного часу, українські аграрії зберігають високий рівень експорту та активно працюють над розширенням ринків збуту. Подальший розвиток можливий за умови покращення логістики, відповідності міжнародним стандартам і підтримки з боку держави та міжнародних партнерів.

Список використаних джерел

1. Рогоза А.О. Поточний стан та перспективи розвитку експорту аграрної продукції України. *Агросвіт*. 2023. 15. С. 12–18.
2. Ковальчук Л.І. Геоeкономiчні виклики для аграрного експорту України в умовах воєнного стану. *Економiка та держава*. 2023. 6. С. 24–28.
3. Дорошенко І.М. Розвиток аграрного експорту України: проблеми та перспективи. *Вісник аграрної науки*. 2022. 11. С. 45–50.

УДК 74.65:658:330.341.1

Мізь І.С.

Науковий керівник – Карпенко Ю.В., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

УПРАВЛІННЯ АДАПТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

Сучасний світ характеризується безпрецедентною динамікою та непередбачуваністю, зумовленою глобальними змінами – від технологічних проривів до геополітичних зрушень та екологічних викликів. У цих умовах адаптивність підприємства стає не просто бажаною якістю, а життєво важливою необхідністю, що визначає його здатність до виживання та сталого розвитку. Традиційні підходи до управління, орієнтовані на стабільність і передбачуваність, виявляються неефективними в умовах постійних трансформацій. Відтак, перед управлінською наукою та практикою постає завдання розробки та імплементації нових стратегій, які дозволять підприємствам не лише реагувати на зміни, а й випереджати їх, перетворюючи виклики на можливості. У цьому контексті дослідження сучасних підходів до управління адаптивністю та визначення перспективних напрямків її розвитку набуває особливої актуальності.

Адаптація сучасних підприємств є об'єктивною реальністю. За економічним змістом вона полягає у цілеспрямованих і послідовних діях із боку менеджменту і персоналу підприємства на основі адаптивних компетенцій (здібностей) для досягнення і збереження оптимального стану, забезпечення стійкості і розвитку через трансформацію діяльності підприємства, підвищення його гнучкості і пристосованості до змінних зовнішніх умов, зміну алгоритмів функціонування в умовах непередбачених змін. Рівнем узгодженості елементів і підсистем підприємства, можливостями внутрішніх змінних підприємства щодо його пристосування до зовнішніх змін визначається адаптивний потенціал підприємства. Формування адаптивної системи управління потрібно проводити з урахуванням конкретних стадій життєвого циклу підприємства [1].

Адаптаційні системи менеджменту формуються не стихійно, а внаслідок появи певних викликів, зокрема:

- виникнення змін у зовнішньому середовищі;
- виникнення змін у внутрішньому середовищі;
- потреба посилювати гнучкість та швидкість ринкової поведінки, зокрема внаслідок загострення конкуренції;

- інноваційна активність;
- загострення ризиків);
- актуалізація пріоритетів сталого розвитку.

У відповідь на виникнення цих викликів відбувається формування адаптаційних систем менеджменту, які покликані забезпечити довгостроковий успіх та життєздатність організацій у постійно змінному світі [2].

До ключових моментів процесу адаптивного управління підприємства слід віднести: 1) збереження підприємства – продовження життєвого циклу за рахунок збільшення процесу адаптивності підприємства до умов зовнішнього середовища; 2) збільшення терміну адаптивності підприємства за рахунок пошуку і реалізації можливостей, які перебувають у зовнішньому середовищі (зовнішня ефективність); 3) скорочення часових параметрів адаптивності підприємства за рахунок подолання розриву між необхідним і реальним потенціалом функціонування підприємства (внутрішня ефективність).

Механізм адаптивного управління підприємством в кризових умовах передбачає розробку: 1) системи принципів адаптивного управління; 2) методів збору, узагальнення та систематизації необхідної інформації, які включають: дослідження актуальних потреб суміжних підприємств, аналіз галузевих і міжгалузевих програм, участь в тендерах на державні замовлення та ін.; 3) підходів і методів адаптації, серед яких: методи модернізації продукції (конструкторські та технологічні); оптимізації витрат підприємства для отримання конкурентних переваг на ринку, розширення господарських зв'язків зі споживачами продукції, вдосконалення організаційної структури підприємства, виявлення своїх можливостей з імпортозаміщення продукції та ін.; 4) плану антикризового управління підприємством, де визначаються цілі і завдання стабілізації, стратегічні альтернативи подальшого розвитку; 5) систему узгодження цілей і завдань стабілізації підприємства з цілями і завданнями розвитку галузі та суміжних підприємств; 6) системи показників для оцінки рівня адаптації підприємства до кризових умов з позиції зміни економічного потенціалу підприємства та ефективності його використання, з позиції результуючих економічних і фінансових показників господарської діяльності та з позиції активності і ефективності проведення заходів антикризового характеру; 7) стратегії адаптивного управління підприємством, яка може бути спрямована на планомірне підвищення рівня адаптації за рахунок певних факторів виробництва; стабілізацію рівня адаптації в зв'язку з певними ресурсними обмеженнями та виробничими труднощами; вимушене зниження рівня адаптації в зв'язку з об'єктивними і суб'єктивними причинами; 8) системи моніторингу рівня адаптації підприємства, яка повинна сприяти вибору стратегічно важливих партнерів по бізнесу, партнерів по виробничій діяльності тощо [3].

Отже, управління адаптивністю підприємства – це процес, який спрямований на ефективну адаптацію до змінних умов зовнішнього середовища та внутрішніх потреб. В умовах глобальних змін управління адаптивністю підприємства є ключовим фактором його успішного функціонування та розвитку. Сучасні підходи виходять за рамки простого реагування на зовнішні імпульси, акцентуючи увагу на проактивному прогнозуванні, гнучкості внутрішніх процесів, розвитку організаційної культури, що підтримує зміни, та впровадженні інноваційних технологій.

Список використаних джерел

1. Стец І. І. Адаптивне управління підприємством. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 18. С. 300-305.
2. Георгіаді Н. Г., Кубант А. А. Поняття і види адаптаційних систем менеджменту підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3882>
3. Якименко-Терещенко Н. В., Кожуріна Л. С. Адаптивне управління підприємством в сучасних умовах: мета і механізм реалізації. *Молодий вчений*. 2017. № 6 (46). С. 535-538.